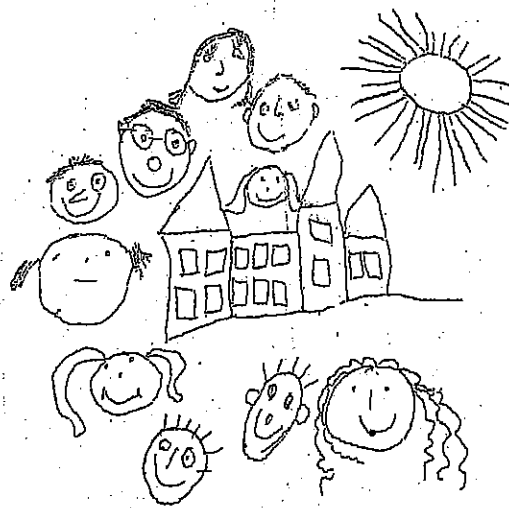

PASACINA

Nr.113 2014.gada februārī

CENA: DIVI PALDIES

www.pasacina.beverina.lv

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ☺☺

✓ *Tā kā meteņa laiks pagāja bez sniega un sala, un izpriecām kalna galā, tad 4-gadnieki 14.februārī nosvinēja Valentīndienu - dienu, kad daudzviet pasaulē cilvēki viens otram apliecināja savu mīļumu un pieķeršanos. Mūsaprāt, svētku nekad nav par daudz un arī mīlestības nekad nav par daudz! Jo „Mīlestība – skaista rota, tā pār visu spožāk mirdz!”*

Jau 13.februāra pēcpusdienā mēs visi čakli darbojāmies, jo ciemos bija atnākusi Elzas māmiņa. Viņa līdzi atnesa sagataves un materiālus pušķišu veidošanai. Un ne jau ziedu pušķu, bet gan konfekšu pušķu darināšanai. Bērnu uzdevums bija sagriezt kreppapīra loksnes, tādējādi parādot arī savu prasmī darboties ar šķērēm un no sagatavotām loksņēm izveidot ziediņus, kurā iemeistaroja konfektes. Un te atkal bija darbiņš maziem, veikliem pirkstiņiem! Izveidotos konfekšu ziedus Elzas māmiņa prasmīgi ielīmēja pušķa sagatavē. Rezultāts vienkārši izcils! Valentīndienā katrs bērns samīļoja savus mīļos un pasniedza dāvanā salduma pušķi.

Mīļš paldies Elzas māmiņai Sanitai par ideju, par piedalīšanos mīlestības un laimes sajūtas radīšanā!

Mazi pirkstiņi darboties grib...

✍ Ineses teksts un foto

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ☺☺

✓ *Februārī uzsākts jau trešais nodarbību cikls izpratnes veidošanai bērniem par personīgo drošību. Kopā ar drošuli Džimbu ik ceturtdienu dodamies pie piecgadīgajiem Pasacēniem, lai kopīgi apgūtu deviņu soļu drošības programmu. Šīs programmas mērķis ir iemācīt bērniem personiskās drošības iemaņas saskarsmē ar citiem – gan zināmiem un tuviem, gan svešiem cilvēkiem.*

Džimba – drošības tēls, kurš ar dziesmu, video materiālu, multiplikāciju filmu, atraktīvu spēļu, aizraujošu uzdevumu un citu interesantu palīgmateriālu palīdzību sarežģītas lietas par bīstamām situācijām, ar kurām var saskarties bērni ikdienā, padara par

viegli uztveramām un bērnam saprotamām.

Nodarbībās bērni apgūst prasmī atpazīt bīstamas situācijas, atšķirt labos pieskārienus. Viņi mācās pateikt stingru „NĒ!”, pilnveidot prasmī sevi aizstāvēt, prasmī atšķirt sliktos un labos noslēpumus, apzināties savu ķermeni kā ļoti īpašu un piederošu tikai viņam pašam.

Mēs ar Džimbu būtu priecīgi, ja Jūs, - vecāki, ieskatītos speciāli šai programmai izveidotajā mājas lapā www.dzimba.lv* un dotu savam bērnam iespēju izspēlēt tur esošās izglītojošās spēles.

*Džimbas drošības programma darbojas kopš 2009.gada oktobra. Tā paredzēta bērniem vecumā no četriem līdz astoņiem gadiem. Tās mērķis ir izglītot pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērnus un viņu vecākus mazināt vardarbības risku šo bērnu dzīvē. Šo programmu īsteno īpaši sagatavoti nodarbību vadītāji, kas darbojas ar interaktīvām metodēm, sarežģītas un mulsinošas lietas pasniedzot caur mūziku, rotaļām, filmiņām un lomu spēlēm.

✍ Ērika, pirmsskolas skolotāja un Džimbas aģente

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ☺☺

✓ Tālās Gaujmalas bērnu un jauniešu folkloras kopas sadziedāja Beverīnas novadā. Katrs koncerts ir solis tuvāk kustības «Pulkā eimu, pulkā teku» ikgadējam noslēguma pasākumam, kas šovasar notiks Viesītē. Savukārt katra rotaļa, spēle vai ticējums bērniem spilgti atklāj latvisko dzīvesziņu.

«Pulkā eimu, pulkā teku» ir valsts atbalstīta tradicionālās kultūras un nemateriālā mantojuma apgūšanas un pārmantošanas programma, kurā piedalās bērnu un jauniešu folkloras kopas, kas darbojas interešu izglītības ietvaros skolās, bērnu un jauniešu centros vai kā pulciņi kultūras namos. Programmā ir iespēja iesaistīties arī individuāliem interesentiem, piedaloties folkloras konkursos bērniem un jauniešiem. Tā ir oficiālā informācija par tradīcijām bagāto kustību, kurā jau gadiem iesaistījušās arī folkloras kopas no Mūrmuižas pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa», Rankas un Ēveles pamatskolas.

Folkloras kopu vadītāji reizi no reizes kolektīvus veduši uz lielo gala koncertu, kad kopā pulcējas simtiem mazo dziedātāju, dejojāšu, rotaļās gājēju un stāstnieku. Arī šajā sadziedāšanās reizē pasakas un anekdotes stāstīja Trikātas pamatskolas meitenes, kuras ieguvušas Dižā un Lielā stāstnieka titulu Latvijas mērogā. Folkloras kopu dalībnieki spēlēja mūzikas instrumentus, dejoja, dziedāja un gāja rotaļās, skandējot šā gada «Pulkā eimu, pulkā teku» tēmu «Nauda».

«Ir grūti maziem bērniem rosināt iztēli par dzīvi senos laikos, ja mājās nav lasītas pasakas. Tur stāsta par laiku, kad nebija elektrības, tur piemin dukātus un vērdiņus. Pasakas ir bagātība, kurās atklājas latviskā dzīves izpratne», tā folkloras kopas «Pasaciņa» vadītāja Anita Golubovska un piebilda, ka bērnodārza vecuma bērniem patīk pasauli izzināt rotaļājoties. Tāpēc tas ir veids, kā tik maziem bērniem rādīt un stāstīt par Mārtiņiem, Meteņiem un Lielo dienu.

Mūsu bērnodārza folkloras kopa «Pulkā eimu, pulkā teku» kustībā ir kopš 1989.gada. «Pasaciņā» ejam saules gadu, cienām tradicionālo kultūru, tāpēc bērni zina, kādi tēli atnāks Metenī, par ko jau runāsim Lielajā dienā, » uzsvēra Anita un bija pārliecināta, ka visi kolektīvi, kas sadziedāja Beverīnā, to atkal darīs pēc dažiem mēnešiem, latvisko pasaules redzējumu godinot Viesītē.

„PASACIŅAS” INTERVIJAS

✓ Pats lielākais notikums sporta pasaulē šogad – Ziemas olimpiskās spēles, ir beigušās. Pasacēni, kā visi erudīti cilvēki mūsu valstī, ir sekojuši līdzī Latvijas sportistu gaitām. Par notikumiem Sočos 5.un 6.grupas bērni stāstā tā:

Reds: Aizmirsu kur notika olimpiāde, bet skatījos katru dienu. Es redzēju bobsleju un biatlonu. Es zinu, ka Oskars Melbārdis ir bobslejists. Zinu vēl brāļus Dukurus. Es redzēju kā Oskars Melbārdis dabūja otro vietu. Es arī tajā pašā dienā dabūju sudraba medaļu karatē sacensībās.

Toms C.: Olimpiādē no visām valstīm sportisti sporto un dabū medaļas. Olimpiādē Krievijai bija visvairāk medaļu.

Mārcis: Šogad bija ziemas olimpiāde. Olimpiādē ir vairāki sporta veidi: bobslejs, kamaniņu braukšana, slēpošana. Vislabāk patika skatīties bobsleju, jo tur brauca Dairas dēls Oskars. Skatījos apbalvošanu, jo Oskars dabūja sudraba medaļu. Skatījos arī slēpošanu. Tur ne tikai slēpoja, bet arī šāva mērķi. Arī man patīk braukt ar ragavām no kalna, taču šogad jau nevarēja – nebija sniega.

Toms Z.: Krievijā bija olimpiāde. Redzēju, kā Dairiņas dēls dabūja medaļu. Es kopā ar tēti uzzīmēju bobslejistus. Bobā pirmais sēž Oskars un vēl trīs latviešu puīši. Uzzīmējam arī kamaniņu braucējus, jo arī tos es redzēju pa televizoru. Uz Krieviju bija aizbraukuši sportisti no citām valstīm: Vācijas, Anglijas, Latvijas, Amerikas. Olimpiādē tika aizdedzināta olimpisko spēļu lāpa. Tā dega visu laiku. Es arī gribu būt bobslejists, jo man patīk sportot.

Kristiāna B.: Olimpiādi pa televizoru neskatījos, jo man nav tāds kanāls, taču dzirdēju pa radio braucot mašīnā, ka latvieši vinnējuši bobslejā.

Oksana: Olimpiāde ir sporta spēles. Redzēju Oskaru Melbārdi. Viņš piedalījās bobslejā. Mēs arī mājās visi skatījāmies sacensības. Mēs turējam īkšķus, lai Oskars uzvar.

Adrija: Mēs pa televizoru skatījāmies kā brauc ar ragaviņām, arī daiļslidošanu, skeletonu, bobsleju, slēpošanu. Latvijai ir medaļas skeletonā, ragavās un bobslejā. Skatījos olimpiādes atklāšanu. Tur iedēza lāpu. Es gribētu piedalīties olimpiādē. Gribētu slēpot.

Emīlija: Olimpiādē redzēju, ka bobslejisti brauc ar tādām mašīnām. Viņi brauca ļoti ātri. Skatījos arī hokeju un tur spēlēja latvieši. Tētim patīk skatīties hokeju. Viņam ir pat tāds krekls. Hokejistiem olimpiādē veicās gandrīz vai labi.

Sandijs: Olimpiādē ir daudzu valstu karogi. Tos nesa sportisti. Latvijas karogu nesa Sandis Ozoliņš. Olimpiādē piedalījās arī Dairiņas dēls Oskars. Viņš brauca bobslejā. Bobā sēž četri vīri. Oskars sēž priekšā un stūrē. Viņš dabūja sudraba medaļu. Man patīk sports. Gribētu pie Anitas visu laiku skriet. Kad izaugšu liels, tad gribu spēlēt basketbolu un hokeju.

„PASACIŅAS” TĒMA ☺☺☺☺

Datoratkarība?

Aptauju dati liecina, ka Rīgā aptuveni piektajai daļai aptaujāto bērnu ir konstatētas datoratkarības pazīmes. Latvijā aptaujas rāda, ka datoratkarīgi vairāk ir zēni, bet ārzemju pētījumi liecina, ka visvairāk datoratkarīgo ir meiteņu un pensionāru vidū. Meitenes mēdz vairāk čatot un draudzēties virtuāli, zēniem ir tendence vairāk aizrauties ar datorspēlēm.

Ja mājās ir dators, to parasti lieto visi – gan vecāki, gan bērni. Un ir normāli, ka bērns jau pavisam agrā vecumā izrāda interesi par virtuālo realitāti – viņš taču redz, ka vecākiem, brāļiem un māsām darbošanās pie datora kaut ko nozīmē. Bet bērns pat vēl pusaudžu vecumā bieži nespēj būt atbildīgs par sevi, viņam, ja neviens to nav iemācījis, trūkst iemaņu, kā regulēt savu aizraušanos.

Triju četrus gadu vecumā mazulim vajadzētu mācīties komunicēt ar vienaudžiem, apgūt prasmes sadarboties, kas dzīvē ir ļoti vajadzīgas. Ja šajā vecumā mazais jau darbojas pie datora, viņš vecuma īpatnību dēļ pārlietu identificējas ar personāžiem vai varoņiem, kurus vēro televizora vai datora ekrānā. Un pārāk ilgu laiku pavada, fantazējot par virtuālajā pasaulē redzēto. Tāpēc, iespējams, vēlāk viņam patiešām trūkst iemaņu, kā veidot attiecības reālajā dzīvē, un viņš neapzināti izvēlas draudzēties virtuāli.

Piecu sešu gadu vecumā būtu ideāli, ja bērns pie datora pavadītu aptuveni 10-20 minūtes dienā. Var likties, ka tas ir ļoti maz, taču klāt jāpieskaista arī laiks, ko bērni pavada pie televizora, kopā sanāc ievērojama slodze ne tikai acīm, bet arī nervu sistēmai. Šajā vecumā jau tiek apgūtas dažādas prasmes un zināšanas, kur dators var palīdzēt, lai, piemēram, padarītu interesantāku burtu apgūšanas procesu. Bet, ja bērns jau šajā vecumā pie datora sēdējis vairākas stundas, viņam nostiprinās ieradums, ka daļa dienas tiek pavadīta virtuālajā vidē. Datorspēļu spēlēšana ir pasīvs izklaides un laika pavadīšanas veids, bērniem šajā vecumā ir svarīgi kustēties, daudzīties, aktīvi fiziski spēlēties.

Ja bērnam vēl ir tikai ieradums ilgāk un biežāk, nekā vēlams, pavadīt laiku pie datora, īpaši svarīgi ir piestrādāt, lai mājās izveidotu labvēlīgu, strukturētu režīmu attiecībā pret laiku, kuru katrs ģimenes loceklis pavada pie datora. Labāk, ja dators mājoklī atrodas vietā, kur vecāki vai pieskatītāji staigā garām un redz ne tikai monitorā notiekošo, bet arī to, kā bērns uzvedas spēles laikā. Datoram noteikti nevajadzētu atrasties bērna guļamistabā.

Ir pieaugušie, kas par nevēlamām uzskata tikai spēles ar vardarbības motīviem. Taču spēles saturs nav tik svarīgs kā laiks, ko bērns pavada spēlējot. Jo šajā laikā viņš negūst emocijas reālajā dzīvē.

*Aelita Vagale, psiholoģe,
Annas Psiholoģija 2013.gada aprīlis*

„PASACIŅAS” TĒMA ☺☺☺☺

Piecas kļūdas audzināšanā, kas traucē bērniem kļūt par līderiem

Jūs bezgala mīlat savu bērnu, tomēr nav garantijas tam, ka nepieļausit kļūdas viņa audzināšanā.

Pārlieks maigums un nelūgta palīdzība bieži vien nepieļauj neatkarīgas personības veidošanos.

Līderības eksperts, 25 grāmatu autors, organizācijas Growing Leaders („Augošie līderi”) dibinātājs un prezidents *Tims Elmors* (ASV) ir akcentējis dažādus momentus pieaugušo uzvedībā, kas var traucēt bērnos veidot līderībai nepieciešamās īpašības, līdz ar to samazinot viņu izredzes gūt panākumus biznesā un personīgajā dzīvē.

1. Mēs liedzam bērniem iespēju izjust risku

Mūsdienu pasaulē katrs mūsu solis ir apdraudēts. Vadoties pēc principa „Drošība ir svarīgāka par visu pārējo” un bailes zaudēt bērnus, liek mums nemitīgi rūpēties par tiem.

Eiropas psihologi ir atklājuši: ja bērni nerotaļajas uz ielas, ja viņi ne reizes nav nobrauzīši ceļgalus, tad pieaugušajā dzīvē viņi bieži vien cieš no fobijām. Bērnam ir jādaudzās, jālec, jāskrien un jākrīt, lai viņš saprastu, ka tas ir normāli. Pusaudžiem jāstrīdas, jāpārdzīvo pirmās mīlestības rūgtums, lai iegūtu emocionālo briedumu, bez kura nav iespējamas ilgtspējīgas attiecības.

Pārlietu sargājot bērnu no reālās dzīves, pieaugušie veido viņos augstprātību, iedomību un zemu pašnovērtējumu nākotnē.

2. Mēs pārāk steidzam doties palīgā

Mūsdienu jaunajai paaudzei nav attīstījušās dažas prasmes, kas piemita bērniem pirms 30 gadiem. Kad pārāk ātri dodamies palīgā un pārlietu rūpējamies par bērniem, mēs atņemam viņiem nepieciešamību pašiem meklēt izeju no sarežģītām situācijām. Ar laiku bērni pierod, ka viņus vienmēr kāds izglābj: „Ja es kļūdīšos vai nesasniegšu mērķi, mamma (tētis, ome, utt.) izlabos manu kļūdu un novērsīs tās sekas.” Lai gan patiesībā pieaugušo pasaulē attiecības veidojas pavisam citādi. Jūsu bērni var izrādīties nepiemēroti pieaugušo dzīvei.

3. Mēs pārāk sajūsmināties

Sabiedrībā ir vērojama pārāk augsta pašnovērtējuma tendence. Noteikums „katrs dalībnieks saņem kausu” ļauj bērnam sajust, ka viņš ir īpašs. Taču psihologu pētījumi pierāda, ka šādi veicināšanas metodei ir neparedzētas sekas. Pēc kāda laika bērns pamana, ka vienīgie cilvēki, kas uzskata viņu par brīnišķīgu, ir māte un tēvs, bet pārējiem ir cits viedoklis. Un tad bērns sāk apšaubīt savu vecāku objektivitāti. Lolojumam ir patīkami saņemt uzslavas, bet viņš saprot, ka tās nekādi nav saistītas īstenību. Ar laiku tāds bērns iemācās blēdīties, pārspīlēt un melot, lai vienmēr būtu labākais. Viņš vienkārši nav piemērots grūtībām.

4. Mēs ļaujam, lai vainas apziņa aizēno labu uzvedību

Jums savam bērnam nav jābūt labiņiem ik brīdī. Šajā dzīvē viņam būs jātiek galā ar daudzām nepatīkšanām,

„PASACIŅAS” TĒMA ☺☺☺☺

bet viņš var ciest neveiksmi, jo ir izlutināts. Tāpēc sakiet bērniem „nē” vai „citu reizi”, lai viņi mācītos cīnīties par savām vēlmēm un vajadzībām.

Ja ģimenē ir vairāki bērni, vecāki parasti uzskata, ka ir netaisnīgi apbalvot vienu bērnu un atstāt bez ievēribas otru. Tomēr apbalvot visus un vienmēr nav reāli. Tā rīkojoties, mēs neizmantojam iespēju parādīt bērniem, ka panākumi ir atkarīgi no mūsu pašu pūlēm un krietnas rīcības.

Divreiz padomājiet, pirms apbalvojat bērnus ar došanos iepirkties. Ja jūsu attiecības balstīsies vienīgi uz materiāliem stimuliem, bērni neizjutīs ne iekšēju motivāciju, ne beznosacījumu mīlestību.

5. Mēs paši nerīkojamies tā, kā mācām to darīt bērniem

Kā vecākiem mums jāmodelē tāda dzīve, kādu mēs vēlam saviem bērniem. Kad bērni aug, mēs esam ģimenes līderi, tāpēc mūsu attiecībām ar apkārtējiem cilvēkiem jābūt patiesām. Kontrolējiet savus pārkāpumus, pat sīkos, jo jūs vēro bērni. Ja jūs neapejāt noteikumus ar līkumu, bērni zinās, ka arī viņi nedrīkst tā rīkoties. Parādiet bērniem, ko nozīmē vienmēr un ar baudu palīdzēt citiem. Padariet cilvēkus laimīgākus un veidojiet savu vidi labāku, nekā tā bijusi pirms jums, un jūsu bērni rīkosies tāpat.

 <http://www.puaro.lv/lv/esejas-raksti/septinas-kludas-audzinasana-kas-trauce-berniem-klut-par-lideriem>

„PASACIŅAS” VALODIŅA ☺☺

☺ Dzirdēta saruna 4-gadnieku grupiņā:

- Mēs esam tajā pasaulē, kur viss jūk un brūk, un tur ir daudz meitenes!

„PASACIŅAS” PALDIES ☺☺☺

☺ 2.un 4.grupiņas bērni PALDIES teic *Jāzēpa* un *Elzas māmiņai* par ļoti ērtajiem un praktiskajiem *pufiem*!

☺ 3.grupiņas PALDIES:

- *Emīla* un *Emīlijas N.* ģimenēm par kalendāriem!
- *Emīlijas ģimenei* par āboliem!

☺ 5.grupas bērnu PALDIES:

- *Toma vecākiem* par āboliem!
- *Visiem vecākiem* par sējamo un stādāmo materiālu vitamīnu dārziņam

☺ 6.grupas bērni PALDIES saka *Kristiāna māmiņai* par āboliem!

SVEICAM

Ej satīkiet pavasari

Un ienirt pumpuru spēkā,

Atraisīt domas spīrgtajam vējam

Un gājputnu ilgas

caur savu dvēseli sēt.

Tu to vari -

Cirulputenim pretī stāvēt,

Ar rudzu zelmeni reizē sazaļot

Un māllepēm līdzī uzziēdēt.

Tu to vari.

/Ineta Balčūna/

DZIMŠANAS DIENĀ

MAIRI ŠAKUNU	06.03.
IEVU VANTERI	14.03.
ELĪNU KALNIŅU	18.03.
SAMANTU ŠMITI	21.03.
LAURU NIEDRI	24.03.
ILONU VOLKOVU	27.03.
KRISTĻĀNU BOŠVEKTERI	28.03.
REDU ŠMITU	31.03.

VĀRDA DIENĀ

ALISI	04.03.
ENIJU	04.03.
AUSTRU	05.03.
SILVIJU	10.03.
AGITU	11.03.
ILONU	18.03.
JĀZEPU	19.03.
GUSTU	27.03.

„PASACIŅAS” DARBI MARTĀ

✓ Marta tēmas:

- Ūdens pasaule
- Nāc, nākdama, Liela diena
- Juku, juku, sīki putni

✓ *Juku, juku, sīki putni* – sagaidām Lielo dienu
20.03.plkst.15.30

✓ *Margaritas Stārastes pasaku varoņi ciemos nāk!* –
Kauguru pamatskolas dramatiskā pulciņa izrāde
28.03.plkst.9.00

✓ Turpinās akcija *Vācam makulatūru!*

✓ *Plaucējam zarus, dziedējam sēklas, dekorējam telpas, krāsojam olas...*

 Redaktore - Ineta

 Iespieddarbi - Anita